

Ketabton.com

ويناوال: حاجي نورا احمد (قران مل)

ددې کتاب د چاپ حق له ویناوال سره خوندي دی

د کتاب ځانگړني

- د کتاب نوم :: مناجاتونه
- شاعري او کمپوز :: حاجي نوراحمد ((قرانمل))
- خپرندوی :: ارواښاد غریبک اسلامي فرهنگي خپرندویه ټولنه
- د چاپ کال :: ۱۳۸۹ لمریز کال د کب میاشت
- د خپرندوی اړیکه :: ۰۰۹۳۷۰۰۳۲۲۰۷۱
- د لیکوال انټرنیټ پته :: noorahmad_kakar@yahoo.com
- انلاین چاري :: مختاراحمد احسان www.Larawbar.com

اهدا

د ښاد روان ابوالفیض مولوي

عبدالغفار بريالي

روح ته !

بسم الله الرحمن الرحيم

بناغلی الحاج نوراحمد ((قرانمل)) دکندهار دخوانو شاعرانو، لیکوالانو او خپرونکو څخه دی چې زیاتي لیکني او خپرنې یې کړيدي چې لمړۍ شعري ټولگه او ځینې نور اثار یې چاپ سویدی او ځینې یې ناچاپه پاته دي

پاک خدای (ج) دي توان ورکړي چې دغي مېړنۍ د غورځنگو، قیامونو او نهضتونو پښتو ژبې ته زیات کار او خدمت وکړي او دغه د حماسو ژبه راژوندۍ کړي او په گډه یې د دنیا د پرمختللو ژبو په قطار کېښي ودرؤ او پرېښود چې زموږ د ژبې د ادب او فرهنگ د بنسټونو د زموږ د ادبي او فرهنگي بهیر د پیشرفت انکشاف او پرمختگ مخه ونیسي موږ د پښتني ټولني د هر پښتون خپرونکی، شاعر، لیکوال او ادیب دا ایماني او وجداني دنده ده چې دخپلي مورنۍ ژبې د بقا او پرمختگ لپاره لستونې راوغاري تحقیق، څېړنه، ژباړې او پخپل مورنۍ ژبه علمي، ادبي، تاریخي او اساسي اثار ولیکي او کلتور او فرهنگ په غني کړي خو الحمد الله اوس په پښتني ځوانانو کېښي د احساس پیدا سویدی چې دخپل فرهنگ ثقافت او ادب د بهبود او پرمختگ دپاره یې شپه او ورځ پرځان یوه کړېده چې یو د دغو ځوانو لیکوالو څخه الحاج نوراحمد قرانمل دی چې دخپلي مورنۍ ژبې [پښتو] په چوپړپسي یې پښې لڅي کړيدي لیکني او خپرنې کوي. الحاج قرانمل د مناجاتو یوه شعري ټولگه نوې لیکلې ده، او څو ورځې مخکې یې ماته راوړه چې یو څه پرولیکم ده (قرانمل) پخپله شعري ټولگه کې داسې نوبت او نوي ترکیبونه راوړي وه چې ما په نورو شعري ټولگو کې نه وه لیدلي، چې ټولو شعرونو او نظمونو یې مناجاتي رنگ او خوند درلود تخیل پېچلي تشبیهات او استعارونه پکښې لیدل کېږي د شعر ژبه یې ساده او روانه ده او په ټولو شعرونو او نظمونو کېښي یې د مردفي قافیې څخه کار اخیستی دی او په ټولو بیتو کېښي یو د ((را)) ردیف کارولی دی بل نوبت چې ماد ځوان شاعر الحاج (قرانمل) په شعرونو کېښي ولیدی هغه د قافیې موضوع وه، دده ابتکار داؤ چې ده په شعري ټولگه کېښي قافیه د الفبا په ترتیب یعنی د الف څخه بیا تر (یا) پورې په ترتیب راوړېده. مثلاً

خدايه کړه مي په عمل کي دناسوت را

رشتنوالی پر زړگي دملکوت را

چي ارواه مي ستا دښکلو میلمنه وي

ناز نواز په وزرو دجـبـرـوت را

په پورته بیتو کېښي د قافیې کلیمې دادي ((ناسوت، ملکوت او جبروت)) ((را)) چې د قافیو ترکیمو وروسته راغلي دی ردیف بلل کېږي او دغي قافیې ته مردفه قافیه ویل کېږي.

د ځوان شاعر، لیکوال او خپرونکي حاجی ((قرانمل)) په اشعارو او نظمونو کېښي ادبي صنعتونه دورایه څرگند یري مثلاً

دموسی دعصا غوندي چي لار بنود وي

دايوب استـــــــقامت په اهتزاز را

زه خليل چي دخليل دلار خليل ســــم

د خليل غوندي په اور کـــــــي سرفراز را

په پورتنیو بیتو کښي شاعر د تلمیح ادبي صنعت را وړي دی یعنی د حضرت موسی (ع) او نمرود و قصې ته یې اشاره کړې ده یا د ابیت چي وایې:

ستاد ربار کي مي سرشخ په رکوع څوړ را

په نصیب کي د سلفو مي روغـــــــی پر را

په پورته بیتو کي طباق یا تضاد راغلی دی چي دشخ او څوړ کلیمو ترمنځ تضاد یا طباق راغلی دی. قرانمل په ځینو بیتو کښي نامانوس کلیمات را وړي دي امکان دي ولري چي الحاج قرانمل دا کار د قافیې د ضرورت په اساس کړي وي نور نوزه خپله لیکنه پر داغه ځای را نغاړم لمړی ښاغلي الحاج نوراحمد (قرانمل) ته د دغې نوي شعري ټولگي مبارکي وایم او پر قلم دې برکت وي.

په درنښت

لسانس ښوونکی حاجي فضل محمد ((پنهان))

کندهار څلرمه ناحیه ده خواجه

۱۳۸۹ \ ۲ \ ۳۱ م کال

۷۸۲

د ټول بشریت پلار حضرت آدم (ع) چې له اسمانه محکي ته راکښته سونوئي دسترخښتن دربار ته دامناجات
ووايه ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخسرين ط

ترجمه: اي زما پروردگاره !

((مور پخپلو نفسونو ظلم کړيدی که چيري ته و مور ته بخښنه ونه کړي او پر مور رحم ونه وکړي مور به خامخا له
زيان کارو څخه سو))

حضرت ذکريا (ع) خپل رب ته ويل:

رب لاتذرنی فرداً وانت خير الوارثين ط

اي پروردگاره !

((ما مه پرېرېده يوازي ځکه چې ته ئې ښه وارث او وارث جوړونکی))

حضرت يونس (ع) د ماهي په نس کي داسي ويل:

لااله الا انت سبحنک اني کنت من الظلمين ط

((نسته د عبادت و پرېرته له تا څخه پاکي ده تالره او زه يم له هغو کسانو څخه چې پر خپل ځان ئې ظلم کړيدی))

ټولو پيغمبرانو د خپل څښتن څخه د مناجات په ويلو او د حاجت په غوښتلو خپله بندگي ښکاره کړې ده د قران کريم
لمړۍ سورة سورة فاتحه او د همدې لمړۍ ايت (الحمد لله رب العلمين) دی

ترجمه:

((ټوله ثنا و صفت د ټول عالم و روزونکي لره دی))

د ستر او سپېڅلي څښتن بليغ او معجز کلام هم دسترخښتن په مناجات او ستاينه پيلېږي. همدا راز د پښتنو
نيکه بيت نيکه چې د يوې ونې لاندې به ناست ؤ او خپل لاسونه به ئې خپل څښتن ته په زاريو لپه کړيوه
دامناجات به ئې وايه:

((لويه خدايه لويه خدايه

ستا په مينه په هر ځايه

دلته دي د غرو لمني

ز مور کړدی دی پکښې پلني

دا وگړي ډیر کړې خدایه

لویه خدایه لویه خدایه ((

د پښتنو د کلاسيکي او منځني دورې شاعرانو خپل د شعر د یو انونه د لوی څښتن په مناجات راپیل کړي دي چې
د ځینو شاعرانو شعرونه ئې د بېلگو په ډول را اخلو.

حضرت عبدالرحمن بابا

لویه خدایه رحیم ته ئې رحمن ته ئې

مهربان تر مور و پلار پر جهان ته ئې

مه مي باسه نا امیده له درباره

ولي داچي گدا زه او سلطان ته ئې

عبدالحمید مومند

الهی د محبت سوز و گدا زرا

په دا اور کي د سهي سمندر سازرا

تن پرور بلبل دي عيش کاندې په گلو

پروانه لره پروار زما پروا زرا

احمد شاه بابا

اوس زه ستا کوم ثنا

اي فرياد رس شاها

لاس پر سر درته ولاړيم

يار له ما مه کړې جدا

پير محمد كا كړې

الهي توحيد د حمد و د ثنا را

په ثنا كښي تر بلبل ژبه گويا را

منور مي زړه په نور د مغفرت كړه

په تاريخه توره خونه كي رڼا را

شمس الدين كا كړې

ر به ستا په حمد گويا لرې زبان زما

نبايسته كړې په ثنا صفت بيان زما

په تحميد مي آئينه د زړه صيقل كړه

گوندي مخ پكښي خرگند سي د جانان زما

ميرزا حنان بارگزي

الهي د محبت په اور كي توان را

سمندر رنگه د پتي خولي بيان را

كل سختي مي له زړه وباسي قادره

لكه زلفي د خوبانو زړه پريشان را

مولانا عبد الغفار بريالي

باري خوله مي كړې گويا په مناجات رانا زل كړې ستا د فضل بركات

د خگر داغ مي ډپوه د لمر پشان كړې

چي په ووينمه ارض وسموات

خوان شاعر اوليكوال نوراحمد ((قرانمل)) خپله همدا شعري ټولگه هم له پيله تر پايه په بيلا بيلو قافيو بنكلو تركيبو دستر او خلاق څښتن (ج) چي د مناجاتو او عباداتو لايق دي په مناجات ترتيب كړې ده قرانمل دنو الفاظو په اوډون او دنو و كليमतو په كارولو ځانته دشعر بېله لاراخيستي لکه وايي چي :

قرانمل په بندگي درته سرخم يم

پاڪه مينه پاڪه مېنه ايمان روڼ را

په پورته بيت كې دادبي فنونو په اساس ناقص تجنيس كارول سوي چي مېنه داوسپدلو ځاي دي او مينه په معنوي لحاظ د بندگي او عبادت لپاره د سرخمېدل دي چي يوازي او يوازي د برحق معبود لپاره دي د مناجات يونېكلي مفهوم افاده كوي او ددې سره سره دپاكي ميني ذكر چي دخداي درسول (ص) اود مصلحو بندگانو مينه ده چي دخداي رضائي مطلب دي اودپاكي ميني يادونه ده چي په دنيا كې د عبادت او بندگي ځاي په اخرت كې جنتونه دي چي د مؤمنانو غوښتنه ده اوددې په څنگ كې دروڼ ايمان غوښتنه چي دصادقانو مخلصانو اوسپېڅلو مومنانو ايمان دي.

بل ځاي وايي:

چي جواب (لتسئلن) لره بشر كړم

ذكاوت توفيق په غيركي دشكران را

په پورته بيت كښي قرانمل د (الهاكم تكاثر) ايت ته په خپل بيت كې اشاره كړې ده له خدايه دخداي دنعمتونو دشكر او توفيق غوښتونكي دي خو دلتسئلن په ورځ ئې دخپلي بندگي حق ادا كړي وي اود خداي دنعمتونو كفران ئې نه وي كړي. دقرانمل د مناجاتو همدا ټولگه د پښتو شعري ټولگو په لړ كې د بندگي داوصافو په زبور بنكلي اوله نوښته ډكه ټولگه ده چي په ويلو ئې ماته دستر صوفي اوعارف مولانا خواجه عبدالله انصار ورس سره ملفوظات او مناجات راپه زړه سي اودهغه د عرفان مناظر نظره راسي رشتيا هم دقرانمل همدا مناجاتونه هغه بندگي غوښتني اوسوالونه دي چي د بنده اولله ترمنځ درازونياز اړېكه ټينگه وي اود بنده دشيطاني غرور اوتكبر كړغېړني لكې دانسان له زړه نه دنفس په اوبو پرېولي. نورنو تاسو اودقرانمل مناجاتونه په دې هيله چي ژوند ترپايه د بڅښونكي او مهربان څښتن ودربار ته دخپلي بندگي اظهار په خضوع او خشوع وكړي اودهمداسي مناجاتو په ويلو او غوښتلو ددواړو دارينو سعادت اوشرافت ترلاسه كړي.

په اسلامي او افغاني مينه

روح الله ساقيار (عرفان)

بسم الله الرحمن الرحيم ط

درنو لوستونکو!

سلامونه درته وړاندي کوم امید دی چې ددې ټولګي په لوستنه سره مي له دعا هېر نکړی

دخو کلونو را پدې خوا مي له شعر سره خدای پاماني کړېده

ولي دا ټولګه چې مي دوه درې کلونه مخکي سره ترتيب کړېوه دفرصت څخه په ګټه پورته کېدنه مي تر تاسو درنو درو رسوله کېدای سي ما هغه شاعرانه انځوګري او تخيل په کېني نوي کار ولي کوم چې دشعر په ساحرانه ژبه کي اړتيا ورته لیده کېږي ولي پر دې بنسټ چې ديوه ستر مفهوم اساسات پکېني ترسترگو کېږي تاسو درنو ته يې وړاندي کوم

سره تردې چې ماته يې په ټولګي کي کوم رسمي درس نه دی را کړي ولي ددرنو لیکوالانو بناغلي لسانس بنوونکي حاجي فضل محمد ((پنهان)) او بناغلي روح الله ((ساقيار)) چې اوس عرفان تخلص کوي نړۍ نړۍ مننه کوم چې دا کتاب ګوتی پخپلو نازینو لیکنو باندې ونازوه

ستا سودرنو دعا په هيله

په مینه

حاجي نوراحمد قران مل

دافغان يو نایتد اداري بنوونيز مرکز مسئول

د مناجاتو پېل

خدا يسه سترگو او عمل ته مې حيارا
محبت پر لسه پسې دي په رشتيار

چي مد هوش په ياران نه ستا کي بې هوش يم
داسي هوش مې په وجود کي هويدارا

په رندۍ به دمنصور غوندي در جار سم
زما په برخه د قاضي رسا فتوارا

جام دجم که مې دبرخي طالع اوسي
ستا بې ميني يې مستي ماته بې خوارا

پروت قران مې په سینه کي ستامشهوددي
قرانمل تل ته دجانان دلار رنوارا

خداییه ! ستا وملاقات لره سبب را
دا سبب کي خووار زړگئی مې مظر ب را

چي سم محوه ستا دمینی په جلوه کي
دې جلوي ته مې دمینی خوړ ش ب را

دهوس خمی و باسې لته تنه
په عوض یې د تقوای خواریه عین ب را

شور دمینی چي مستې په سینه کي
دا سې مینه زما په برخه داد ب را

چي حساب یې په دربار د غلامی سم
قرانمل ته افتخار د دې منصب را

خداييہ ! ژوندمي دعاشقو پوه صفات را
برائت دي پرمي داند د عرصات را

داده ژوند شپه له ژوند هيهات هيهات ځي
فهميدن يې زمما د زړه پور عرفات را

چي ترې پورته څه توبنه دا خرت کرم
را پوه برخه د جانان د لار نعمات را

ځالکي د خرابات دي نه رنګې پري
دي جو نګره کي ملنګ غوندي حيات را

زړه مي بندي ستا عشق په خاطر و کي
قرانمل ته ديارۍ رنګين صفات را

خدایه ! کره مي په عمل کي دناسوت را
رینبـتینوالی پـرزړگـي دملکـوت را

چـي ارواح مـي ستادبـنـکـلو مېلمنـه وې
نـاز نـواز پـه وزرودجـروت را

شکسته نفس مې له طغنه په امان کړې
قبلېدل مې ستا په درکي دهاهوت را

چـي یو ځـواک سـم و سـاتني دبشـرتـه
پـه دریـاب کـي حـوصلـه د یـوه حـوت را

قرانمـل دې سـردر وړوړي بـندگـی کـي
بـنـه نـجات د شـیطانی لـه عنـکـبـوت را

خدایه ! ستا خوبنسی ته سترگی په رنگت را
چي ژړا يی نه درېږي اسرار پست را

دایمان دتوازن په درلودو کي
دبړي راز مې پرفکر او پرمست را

خوف رجامې د مذهب دلار عساده
په طاقت کي نور طاقت مې لت پر لت را

دامت مسلمه چوپړ لپاره
همراهان مې همرازان مې ست پر ست را

چي مفهوم د سړیتوب انسانان درک کړي
قرانمل لره یې پلان د جوړي کړت را

خداییه ! ستا داو لیاؤ دین میراث را
تینگ ایمان و وعیده آئین میراث را

دمحراب د خانقا مبی اس توکن کهری
سُرخ رویی په اخرت جبین میراث را

دملنگ په گدری په ژوند قانع یم
د حساب کتاب دفتر مبین میراث را

چي خیرات دي بندگی کي په هر وخت سم
دغازیانو په تولى متین میراث را

چي پیوست د قران منخ و مخته لولم
قرانمل یم لوست قران رنگین میراث را

لويـه خدايـه ! د مـين غونـدي رواج را
د شـيطان تو طيـه مـخ لـره تـاراج را

ز مـا د مـيني د قـالب زرگـي خـالي دي
پـه كوگـل كـي مـي د مـيني روڼ سـراج را

پـه عـالم كـي د نـاسوت چـي دي پـيدا كـرم
شـرافت بـل مـلكـوت پـشـاني تـاج را

چـي رنـدي سـي واري سـترگي د خـبليـسو
داسـي تـوان ، داسـي ايمان داسـي امـواج را

سـرمي ايـبـني سـتا د خوـبـني نـذرانې تـه
قـرانـمل تـه يـاد د وـصل پـه سـماج را

خداییه ! لاره مئی تاریکه رونه صباح را
له هه ووا اوله هه هوس پاکه ارواح را

خیرات خور دی دجانان دش فاعت سم
داصفت مئی دزرگه پی په اصلاح را

نور دی پاته وی پی نانا بود جهان کی
ما حقیر ته په خلاصون کی زره ملاح را

توره تبه په خسیس غمازاخته کپه
تری نجات ستا په کرم دیو سیاح را

راز د مین پی دی ساتلی وی ترمنخه
قرانمل ته خوار د عجز زیو فلاح را

خدایه ! زما دښمن پر درد او پروخو اوخ را
حوصله ، استقامت تندي پراخ را

چي زېر غوندي دميني مدرسسه سم
دغمازو ورپتېدو ته مې طبيخ را

بشارت مې کړې د عقل خانقاه ته
په تمیز کي توپيرونه په الاخ را

دُر گوهر چي د جانان پښو ته انبار کړم
توان طاقت په جوړېدو د داسي کاخ را

د زرگي قاموس مې ډک په ايياتو کړې
وزرگي د قرانمل ته سري سُراخ را

خداييه ! زړه مـي لـه فضـولـه خـخـه وچ را
چـي رضـا دـي وـي پـکـنـي هـغـه لـالـچـ را

زه عاجزه به هيڅکله ځان خلاص نکړم
ستا په فضل له گناهو عمل بچ را

خوږ مومن مـي کـړه پـه کـار د مـو مـنـانـو
بـي اـيـمـانـو تـه تـونـد خـو ي پـشـان د مـرچـ را

پر حقه د بل مـي لاس لاس بـري مـکـړه
چـي مـي بـل خـو رـي تـوان طـا قـت مـي د خـپـل غـچـ را

بند پر بند مـي ستا د در په خاکروب ناز که
قرانمل زړه ته بـا و ر د مـي نـي وچ را

لوييه خدايه ! سپي رقيب په فريبو پوځ را
په رنگه او په زاريو يې هر ترڅ را

چي ايمان ، وجدان ، او زړه ترې په امان وي
د تگي ټولنه داموننه لڅ پر لڅ را

زما هم ستا بېله رحمته بل څه نسته
درحمت لري په کور کي او پر کڅ را

سردې پروت وي ستا درحمت وليکنه ته
درحمت باران په ژوند باندې په څ را

چي آئيني د دواړو سترگو مې رنې کې کا
قرانمل تل ته درنه دلاري ترڅ را

لوييه خداييه ! زره رو بنه شانه شپه او ورخ را
خولسه گويانه په سستايه شپه او ورخ را

چي را توله كرم پر جو نگره خوبې پلاره
دا سي توان په ژوندانه كي شپه او ورخ را

چي په صدرالمنتهي كي يې بورجل و
دهغه بنه كلي گاونډه شپه او ورخ را

خان به شمار كرم دجهان له نازولو
دجانان دپيروي كره شپه او ورخ را

قرانمل دقرانله دلاري مله ته
خراكت او نازېده په شپه او ورخ را

خدایه! تاته بندھی کی قمر بند را
وفادار غوندي په لار کی دی سو گنند را

چي داپاک زړه مې له غیږه په امان وي
دجانان په پاکه مینه زړه کی بند را

پیروي مې یې په برخه در فاکرې
په ایشار کی مې دردونه په سمند را

چي بې شانہ والا شان وجود دی هست دی
ستاله فضله له رحمتہ خه درمند را

په دریاب دقرانہ مې زړه غوټه کړه
قرانمل ته دغفران دکور کمنند را

خدايه ستا په بنديگي کي مې کلک هوډ را
په ټولې دصلاخوا چابک هوډ را

دبې دردو ، دبې دردو کړو لپاره
وصيله نرمه دکړنې ځيرک هوډ را

چې خنثي يې کړمه صرف ستاورضاته
داسي توان مې داسي کړوته هک پک هوډ را

زموږ ددي دجانان دلاري کړنې
رسېدو ټي ددرياب دسمک هوډ را

قرانمل به سم سرشاره بنديگي کي
لارپر لاره دلته ون دمدرک هوډ را

پاکه خدايه ! دخلاصون دلار سـ فررا
دمردود و وړاندي زړه کي مـي شررا

چي ساحل د بندگي دي طی کومه
دي تگلوري ته رښتونى د زړه سررا

زما د زړه د دايرې وانحنات ته
پاک هدف د پاک مسير په پاک وزرا

دمادې جهان دي ليري وي له کوره
دمعني غوندي کچکول کي مـي زېورا

زړه کچکول د لاس په لپه التجامی
قرانمل يم ستا په وړاندي مـي خم سررا

ستا دربار کي مي شيخ سر په رکوع څوړا
په نصيب کي د سلفو مي روغ بـږـرا

چي سجده مي ملکوت غوندي ادا کړم
سـُـترگي د زړه مي خدايه پـرـانگـږـرا

خزانې به دي خالي نسي لـه فيضه
مـاعـاجـزـتـه رحمتونه لـرـلـرـرا

چي دي نه مني، منل يې زړه کي ور کړه
نـاـفـرـمـانـوتـه لارښود وړ دچـوـپـرـا

چي جانان مي شفاعت په ډاډ درخواست کړي
قـرـانـمـل لـرـه عمـل دداسـي کـږـرا

پاکه خدايه! په توفيق دښو پرواز را
دې پرواز کي ښه ملگري مي همراز را

دبـرزخ او ددورخ لـه اور مـي خـلاص کـرې
ستا خوبـنـي رضـايت کـي خوږ اغـاز را

دموسـي دعـصـا غونـدي چـي لـابـنـود وـي
دايـوب اسـتـقامت پـه اهـتـزاز را

زه خـليـل چـي دـخـليـل دـلار خـليـل سـم
دخـليـل غونـدي پـه اور کـي سـر فـراز را

دمعـراج دـيـار دروي پـه شـفاعت کـي
قرانـمل تـه پـاک قـران دزړه دمـسـاز را

لويـه خـدايـه ! تـوان پـه در کـي ددر وږ را
چـي معمـوريـي پـه طـواف سـم سـفر سـر را

د بـلال پـشان اـحـد — اـحـد پـر ژبـه
چـي خوښـي دـي وـي پـکښـي هـما غـه خـوږ را

خاموشـي مـي دـحـيـا دـلار خـاصـه کـرې
د بـنـمان د سـفره پـه شـو را و ږوږ را

تـوان مـې مـل کـرې چـي قـربان دـي لـه نامـه سـم
وړ بـتـپـد و کـي د سـتر يـا د وام د پـر لـر را

سـر دې پـروت وـي د جـانـان پـه نـذرانـه کـي
قـرانـمل تـه حـق نـدا، نـدا د غـوږ را

خدایه ! ستا ورضایت ته زیات سپاس را
په ازمون دبندهگي کي مې سرپاس را

چي توانگرسم په خدمت ستا مخلوق کي
رانه ليري دځناس دتسرس وسواس را

سترگي کښته په حيا ستا په شکران کي
دغفران زيري لاه ورايه څخه پاس را

قند نبات چي دپي مخو زره مجاز وري
دې دنيا کي لاه همغون نه اياس را

پل پرپل مې دجانان دقدمو کړي
قرانمل ته دايمان دلاراساس را

خدايه ستا په بندگي کي مې زړه سرابن را
دشيطان وه وسواسي ولره نکرابن را

چي توانمند سمه ددين په لارو چارو
داسي هوه داسي ايمان داسي تلابن را

راڅه سرچي پورته نکرې نارواته
رقيبانو ته په زغم کي داسي گوانن را

دو عتصمو پر حبل مې لاس برکړې
ستاددين ديروان دلاس وانن را

سردروېدوي په لاره دجانان کي
قرانمل يم په خولگي دشکران غابن را

لوييه خداييه پيه مغزو کي ژوندي هوش را
شاهدان پيه ربنستينواله کي سروس را

چي مطرح سم پيه تولى دعاشقانو
داسي درد داسي لذت ميه هوش پر هوش را

دکوثر پر خنده سرور ته کچکول کرم
داسي رنگ داسي صهبا ميه نوش پر نوش را

ژوند پيه لپه دزمان ميه در سوغات دي
په سرور کي يي را زونه دمئ نوش را

نذرانه دته ر غوبني پيه لحد کي
په تعويض يي قرانمل ته وين خروش را

خدايہ! خوي کي دمومن پرمخ اخلاص را
ددورخ لہ اورتونونو ممي تن خلاص را

چي پھ روي يي ستا پھ درکي مقبول اوسم
بس رفیق پھ اخرت ابن وقاص را

پھ رتبہ کي دسلفو دمريو
ماعاجزه تھ يو بنکلي مکان خاص را

چي يي زرونہ ستا پھ نوروي پريولہ سوي
داسي خلگ داسي ژمن بنايسته اشخاص را

سرمي خم ستا و خدايي لہ پھ خدايہ
قرانمل يہ پھ شکران ممي زہ رصاص را

خدایه ! زړه کي دایمان بنایسته بیاض را
وعالم ته دفايیدې عمل فیاض را

دا شیخ سرمي بېله تابل ته ټپت مکړې
بندهگي کي یو هوډ من تکره فراض را

چي دریاب دبندهگي کي سترې نسیم
داسي تن داسي وجود مي دحواض را

په رنگینو و تجلو و دطریقو کښي
سرڅمي مې وظیفه کي دریاض را

چي تو پیر دښو او بدو په کواي سو
قرانمل ته دتمیز داسي مقراض را

خدايه! ستاددين په چارو کي احتياط را
په تعمير کي دارکانو زړه محطاط را

کلمه مې د وحدت پر خوله جاري کړه
صادق زړه د ساه ختلو پر ريباط را

يم روان زه بې تونې د مرگ و خولې ته
ستا پر فضل پر کرم باندي ميقات را

خوار رنځور زړه ته درمل د غفران غواړم
د جانان په پل يوني کي مې صراط را

چي شاهدي په اخرا کي ستا کلام سي
معاجز ته براءت له پر افراط را

خدایه! حق دین می مدام محفوظ را
ددین چاروکی تعمیل دوام محفوظ را

ستا ددین پرصراط پل می پورته کپی
وعاجزه ته مقصد مرام محفوظ را

نه دولت او نه متاع لرمه خوبه
له عذابه می وجود مقام محفوظ را

مسافر دبل ولات سببا پر تل و می
دقران په ملگری می کام محفوظ را

بپله او بنه کوچه تحفه تاته سوغات کرم؟
قرانمل ته دمطلب و ب صیام محفوظ را

خداييه ستا په ارشاد اتو مـي سـمـاع را
ستا د ديين په اموراتو مـي اطلاع را

را په برخه كـږي بريـاوـي دنـځـيـو
له انوارو مـي ايمان لـره شعاع را

چي سر كـښـږـدم ستا د ديين په چـوـپـره كـي
له بد لارو هم نشـيـنو مـي وداع را

په مطاف كـي د كعبـي مـي پـښـې تـهـا كـي
په قسمت كـي دلـږـد لـو يـي متاع را

د كچكـول پـشـانـي لـپـه در واري ده
قرانمـل تـه د جـنت د كـښـت زراع را

خدايه ! فڪر ته مڃي هر ڪله نبوغ را
په نبوغ ڪي تر هڏف پوري بلوغ را

چي مڃي ڙبهه په رښتيا ويو گوي او
الامان نجات په هر وخت له دروغ را

په چوپړ ڪي دسلفو چي ستو مان سم
له بد لارو او بد مرغو مڃي فروغ را

چي وجود مڃي وقايله له بېرنگي سي
ستا په لاره ڪي دحق دلار دبلوغ [1] را

دقران ياري مڃي تالره رسد ڪري
له مڪار شيطانه هر وختي شلوع را

لوييه خدايه! ژوند مې ستا خوښي کي لفره
دايمان دروښنايي ډېره پوره پر کفره

چي رتلي وي مدام مې لاه وجوده
اماره نفس مې مايوسه په غف غفراه

تحرک يې دشيطان ځيني نفي کره
دشيطان پلان په وړاندي زمماضعراه

په څه ډول چي انسان ته دي تپاکلي
معاجز ته په هغه شانې شرفراه

دطه او ديس په رفاقت کښي
قرانمل ته ديارانو تنظيم صفره

خداییه ! زغم او حوصله مئی د صدیق را
بې چوپان رمې ته مشر یو طارق را

چي تارگیت • دلار روان پر بله خوا کرم
دملعون له لاري بله خوا طریق را

چي راټول دا خوار مومن او لس بل خل سي
پر داغه سي کرنو مالره توفیق را

چي محروم دي ستا درحم له کرمه
شرمېدلي سي غمازلکه زندیق را

دقران دبرکت په استانه کي
قرانمل ته دتسليم بنايس ته تشويق را

لويـه خـدايـه ! دربنـه تـون دـلار ادراک را
پـر شـيـطان د غـلبـې مـي زـبـر خـواک را

چـي سـيـنه مـي پـه ذکـرو نـو سـتا تـوده وـي
داسـي تـوان د شـکرانې د کړنـي واک را

د جـليـل پـه روي جـليـل ربه غـفران کـړه
سـتاد دـين پـرد بـنـمن هـر وختـي تـاړاک را

چـي د سـتو نـز و مـنخ کـي ژونـد پـه حـوصـيله کـړم
د دريـاب پـه تـل کـي ژونـد مـي د سـماک را

چـي پـه مـغز کـي مـي تـاکلی خـاي اشـغال کـا
قـران مـل تـه د قـران نـصـوص بـنـه پـاک را

خدایه! بل یو مبتکر سید جمال• را
دمسلم امت یو والی پرا او بال را

دمحمد پشان چي زغم لري په زړه کي
وحجاج ته د زمان مو دا سي سيال را

دموسي او طارق په سر لاري کي
عتبه غوندي اسلام لره جنرال را

چي تحليل او تجزيه منصفانه کري
دمعني، مادي تر منځ مو پوتنسيال را
دډاکټر عبدالغفار په استعداد کي
قرانمل ته د ساينسي جهان کمال را

• په پورته شعر کي يادسوي نومونه عبارت دي له سيد جمالدين افغان، محمدابن قاسم، حجاج ابن يوسف، موسي ابن نصير، طارق ابن زياد، عتبه ابن مسلم، ډاکټر عبدالغفار کاکړ؛ پوتنسيال، د فزيک د قانون هغه ظرفيت چي برقي تفاوت ثابتوي

خدایه! خوی، عادت، کردار نرم صمیم را
بسی سالاره قافلې ته پوه زعمیم را

چې داخوا را اولس را ټول پریو که ټول سې
یو ټاټوبی مو ازاد، اباد، ترمیم را

چې یو څوک مویې موجوده اورکې سوځي
دې دښمن ته دخواریو مو وجهیم را

چې سیالان سو دنړۍ داو لسونو
هر افغان په ابادیو کې سھیم را

چې منبر، توره، قلم، قران نښان وي
قران مل په کلیماتو زړه نعیم را

خدايه ! سرخم ستاپه درکي په هران را
په کچکول دعاجزی کي مي غفران را

چي مخ تور نسيم په لو ورخ دمحشر کي
رڼي سترگي پر ديدار مي دجانان را

چي جواب ((لتسئلن)) لره بشپړ کړم
ذکوات ، تمیز په غېږ کي دشکران را

کجروي را خڅه ليري په ميلو کي
مسستقيم صراط پر لاره دخوبان را

قرانمل سرمي قربان تر قرآنه کړه
دقران په لارښوونه روح روان را

خدایه! هرځای کي د دین مختوری، کونړا
چي گونگی په خوله وي هر وخت یې بې بونړا

چي برلاسی په ایمان سمه پر باندي
داسي وعظ دخولگی د ژبې سي سونړا

تجربیه د ژوندانه مه سي سي خواکمنه
په تحقیق او خراکت کي داسي چونړا

چي مي غشی در بنستون په نښان درومي
در شتیا لېنډی پشانې ملاد نونړا

قرانمل په بندگی درته سرخم یم
پاکه مینه، پاکه مېنه ایمان رونړا

خدای دو مړه توان مې هر وخت پراوږو را
چې سم سترې دمخلوق خوۍ دسرو را

عقاید مې منزه له غیرو ساته
پرایات حدیث توحید یقین دکرو را

پر مذهب مې دنعمان خوشحال زرگی کره
فکر خلاص له تزلزل او اندېښنو را

دخسېس ابلېس هر وخت ملامتی ته
ژبغرانده خوله گویا په گفتگورا

دقران نصوص مې نقش پره هدفو دي
قرانمل تل ته دقران توان دساتورا

خدایه! ستا چي وي رضا هماغه خای را
په قضا کي مي رضا پر فکر و رای را

دمسلم امت پدي حساس پراو کي
دعلم پورته کپدو ته تـوان همای را

چي لاريون مي دهـدف پر حيف ولاړنسي
دغماز ورتپـدو ته هـوي و هـای را

سرمي جار ستا تر ازل ابد مالکـه
خاتمـه مي پرايمان دژوندون پای را

پر شـتې د سوال جواب چي سي خوشـحاله
اسـاني وقرانمل تل ته هغه خای را

د ليکوال لنډه پېژندنه:

نوم: حاجي نوراحمد (قران مل)

د پلار نوم: حاجي عبدالحميد (کاکړ)

اصلي مېنه: کندهار ښار څلرمه ناحیه (باميزو کوڅه)

اوسنی مېنه: کندهار ښار لسمه ناحیه (کارته معلمين)

زده کړې: د متوسطو ديني، اداري، تدريسي زده کړو ترڅنگ په ۱۳۸۲ لمریز کال کې د کندهار د عالي دارالمعلمين د اجتماعاتو په څانگه کې له ۱۴ ټولگي څخه فارغ

چاپ سوي اثار:

- 1. ادبي ډېوه نثري تحقيقي ليکنه
- 2. زما غوښتنې نثري ټوټه يزه ليکنه
- 3. ايا غريبک پېژنی؟ نثري تحقيقي ليکنه
- 4. نېکي نثري تحقيقي ليکنه
- 5. د غريبک خزانه نثري تحقيقي ليکنه
- 6. داوښکو بهير آزاد او مقيد و شعرونه
- 7. خطاب مقيد شعرونه
- 8. د يادونو ځولۍ آزاد او مقيد شعرونه
- 9. خطوط و اقلام ترتيب، سمون او سريزه
- 10. پښتولنډۍ او غاړي ترتيب، سمون او سريزه
- 11. ستوري ستوري يادونه ترتيب، سمون او سريزه
- 12. تاند يادونه ترتيب، سمون او سريزه
- 13. زروړانگه مجله پرله پسې شپږگني
- 14. د پارکوډولۍ ترتيب، سمون او سريزه
- 15. لمړين کلۍ د جاپان هيواد سفرنامه
- 16. ريښتونۍ استازۍ نثري ليکنه
- 17. مناجتونه همدا ليکنه

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**